

Miljøgodkendelse efter § 12, 2
Offentliggjort den. 28. maj 2013
Langerod 22, 5620 Glamsbjerg

Figur 1 Ejendommen på Langerod 22, 5620 Glamsbjerg (luftfoto 2012, KortInfo).

Emne	Data
Ansøger og ejer	Langerod ApS, Skovsbovej 55, 5690 Tommerup
Bedriftens adresse	Langerod 22, 5620 Glamsbjerg
Matrikelnummer og ejerlav	Matr. nr. 5c m.fl. Bregnemose By, Verninge
Virksomhedens art	14 610 Avl af smågrise
Godkendelsesbetegnelse	§ 12, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
CHR-nummer	19 677
CVR/P	3375 5961
Kontaktperson	Henrik Solgård, tlf. 64 75 25 29 / 2179 4129
Rådgiver/konsulent	Lykke Pilegaard, Centrovic, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg, tlf. 63 40 71 54/2479 6864
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune, Miljø & Natur, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, assens@assens.dk
Sags ID	Acadre sagsnr. 12/31 350
Miljømedarbejder	Ina Maria Hansson, Tlf. 6474 6889, imhan@assens.dk
Beregningsværktøj	Interface version 1.8.1 Uploaded: 29.10.2012. FarmN version: 3.1 – Beregningsmotor: 1,8

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	5
2. Afgørelse: § 12-miljøgodkendelse	6
3. Vilkår for godkendelse	6
3.1 Indretning og drift	6
3.2 Årsproduktion	7
3.3 Energi- og vandforbrug	7
3.4 Bedste tilgængelige teknik	7
3.5 Lugt	7
3.6 Spildevand og overfladevand	7
3.7 Uheld og risici	8
3.8 Støj	8
3.9 Skadedyr	9
3.10 Støv	9
3.11 Markdrift generelt	9
3.12 Udbringning af husdyrgødning på arealer i Faaborg-Midtfyn Kommune	9
3.13 Egenkontrol	10
3.14 Ophør af drift	10
4. Retsbeskyttelse	10
5. Offentliggørelse	10
6. Klagevejledning efter Husdyrbrugloven	10
7. Bilag	11
8. Meddelelse om afgørelse sendes til	12
9. Miljøredegørelse og -vurdering	13
9.1 Formål	13
9.2 Grundforhold	14
9.3 Ansøger og ejerforhold	14
9.4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	15
9.5 Produktionsanlæg	15
9.6 Drift	16
9.7 Foder	17
9.8 Gødningsproduktion og – håndtering	17
9.9 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg	17
9.10 Ammoniaktab fra stald og lager	17
9.11 Naturområder	17
9.12 Staldlugt	18
9.13 Transport	19
9.14 Lys	21
9.15 Støj	21
9.16 Støv	21
9.17 Fluer	21
9.18 Skadedyr	21
9.19 Døde dyr	22
9.20 Udspretningsarealer	22
9.21 Nitrat til overfladevand	25
9.22 Nitrat til grundvand	26

9.23 Fosfor	26
9.24 Bilag IV-arter	27
9.25 Bedst tilgængelig teknik	28
9.25.1 Management	28
9.25.2 Foder	28
9.25.3 Bedste tilgængelige staldteknologi	29
9.25.4 Forbrug af vand og energi	31
9.25.5 Opbevaring/behandling af husdyrgødning	33
9.25.6 Bedste tilgængelige udbringningsteknik	33
9.26 Affald og kemikalier	33
9.27 Afledning af tagvand	33
10. Ophør	34
11. Alternative muligheder	34
12. Sammendrag	34
13. Partshøring og offentlighed	34

1. Indledning

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Langerod ApS v/Henrik Solgård har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af dyreholdet på Langerod 22, 5620 Glamsbjerg, fra 183 dyreenheder (DE) til 540 DE. Dyreholdet består af søer, smågrise og slagtesvin. Ansøgningen er indsendt til Assens Kommune den 7. november 2012 via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk.

Den 14. september 2010 gav Assens Kommune ejendommen en § 11 miljøgodkendelse til 564 søer, 16.500 smågrise (7,2 – 32 kg.) og 350 slagtesvin (30 – 107 kg.) svarende 223 DE, som er udnyttet. Ifølge husdyrgodkendelseslovens § 29, stk. 3 skal kommunen ved enhver ansøgning vurderer den samlede udvidelse foretaget siden 1. januar 2007, dog højst over en 8-årig periode. Derfor tages der i ansøgningens nudrift udgangspunkt i det tilladte dyrehold på ejendommen 1. januar 2007, hvilket var 500 søer, 13.000 smågrise (7,2 – 30 kg.) og 280 slagtesvin (30 – 102 kg.) svarende til 183 DE.

Der søges nu om en udvidelse til en produktion på 1.300 søer, 42.000 smågrise (7,3 – 32 kg.) og 1.000 slagtesvin (32 – 107 kg.), hvilket svarer til 540 DE. I forbindelse med udvidelsen bygges en ny drægtighedsstald, ny farestald, ny smågrise stald, ny poltestald, ny foderlade, samt to gyllebeholdere og to kornsiloer. Alt nybyggeri placeres i tilknytning til det eksisterende staldanlæg.

Miljøgodkendelsen omfatter foruden svineproduktionen og anlægsdelen også alle 200,01 ha udspretningsareal tilknyttet CVR nr. 3375 5961. Halvdelen af husdyrgødningen vil blive afsat på egne og forpagtede arealer, og den anden halvdel svarende til 260,09 DE eller 281,49 DE (afhængig af DE/ha) afsættes uden for bedriften.

Udvidelsen af dyreholdet er omfattet af § 12, stk. 2 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹ (husdyrgodkendelsesloven).

Der søges i forbindelse med udvidelsen dispensation fra afstandskravet på 30 meter til naboskel for placering af de to nye gyllebeholdere. Beholderne ønskes placeret i forlængelse af de eksisterende beholdere på bedriften.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningen og vurderingen, der er beskrevet i den efterfølgende redegørelse, som danner grundlaget for meddelelse af miljøgodkendelsen.

Assens Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse af dyreholdet i henhold til de gældende regler i husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Godkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.

- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2. Afgørelse: § 12-miljøgodkendelse

Assens Kommune godkender hermed en årlig produktion, bestående af 1.300 søer, 42.000 smågrise (7,3 – 32 kg.) og 1.000 slagtesvin (32 – 107 kg.), i alt svarende til 540 dyreenheder (DE) og tilhørende arealer på landbrugsejendommen Langerød 22, 5620 Glamsbjerg.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter hele virksomheden med de aktiviteter, der hører ind under CVR. nr. 3375 5961. Ansøger er Langerød ApS og har kun dyrehold på denne ejendom. De øvrige ejendomme med planteavl indgår i denne ansøgning. Henrik Solgård ejer flere ejendomme, men han er ikke ansøger her (kun kontaktperson).

Assens Kommune meddeler hermed dispensation jf. § 9 fra afstandskravet på 30 meter til naboskel jf. § 8 i Husdyrgodkendelsesloven.

Godkendelsen skal påbegyndes udnyttet inden, der er gået 2 år fra meddelelsen. Godkendelsen skal være fuldt udnyttet, inden der er gået 5 år fra meddelelsen.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til bestemmelserne i § 12, stk. 2 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og lovebekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse med senere ændringer.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra tidspunktet for meddelelse af godkendelsen. Proceduren for revurdering igangsættes af Assens Kommune.

Der gøres opmærksom på, at opførelse af byggeri ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i den fremsendte ansøgning. Det er ansøgningskema med skemanummer 45 380, version 2 i husdyrgodkendelse.dk og tilhørende bilag. Godkendelsen meddeles med følgende vilkår:

3. Vilkår for godkendelse

3.1 Indretning og drift

- 3.1.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1.3 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

3.2 *Årsproduktion*

- 3.2.1 Dyreholdet må maksimalt være på 540,10 DE, der fordeler sig med 1.300 søer, 42.000 smågrise (7,3 – 32 kg.) og 1.000 slagtesvin (32 – 107 kg).
- 3.2.2 Antal, samt ind- og afgangsvægten må variere $\pm 15\%$ indenfor de samlede 540,10 DE.
- 3.2.3 Den godkendte husdyrproduktion skal fordeles jævnt over hele året.

3.3 *Energi- og vandforbrug*

- 3.3.1 Dokumentation for el- og vandforbrug skal kunne fremvises ved miljøtilsyn på bedriften.

3.4 *Bedste tilgængelige teknik*

- 3.4.1 Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal virksomheden dokumentere, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
- 3.4.2 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. foderanlæg, kompressorer, ventilation m.m. skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- 3.4.3 Gyllekanalerne i de tre nye stalde, drægtigheds-, fare- og smågrisestald – i alt 2.000 m² skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 3.4.4 Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på 350.500 kWh ved køling med 20W/m².
- 3.4.5 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen.
- 3.4.6 Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
- 3.4.7 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm, samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 3.4.8 Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning.
- 3.4.9 De to nye gyllebeholdere skal begge være forsynet med fast teltoverdækning.

3.5 *Lugt*

- 3.5.1 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal.
- 3.5.2 Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være større, end det der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres tiltag til afhjælpende foranstaltninger. Dette kan for eksempel bestå i en reduktion af antal dyr på stald eller forbedret renseteknik.

3.6 *Spildevand og overfladevand*

- 3.6.1 Tagvand fra eksisterende stalde kan ledes direkte til dræn og vandløb. Ikke forurennet overfladevand fra øvrige befæstede arealer skal passere et veldimensioneret sandfang inden udledning til dræn, vandløb eller sø.
- 3.6.2 Afledning af tagvand fra nye stalde skal drøftes med Team Jord og Vand, Assens Kommune (jordvand@assens.dk eller tlf. 64 74 75 11) inden etablering.
- 3.6.3 Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og pesticidrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til op-

samlingsbeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødnings bekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

3.7 **Uheld og risici**

- 3.7.1 Ved driftsuheld, hvor der kan opstå risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden: Assens Kommune, Miljø og Natur tlf. 64 74 75 11 (i dagtimerne).
- 3.7.2 Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal indsendes til tilsynsmyndigheden senest 3. mdr. efter denne godkendelse er taget i brug.

3.8 **Støj**

- 3.8.1 Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau mål i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

- 3.8.2 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, dog højst en gang årligt. Målingen eller beregningen skal udføres efter de gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen og af et akkrediteret laboratorium.
- 3.8.3 Ventilationsanlægget skal vedligeholdes og renholdes, så unødige støjgener undgås.

3.9 Skadedyr

- 3.9.1 Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen. Som minimum skal det være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 3.9.2 Effektiv rottebekæmpelse skal foretages af autoriseret skadedyrsbekæmper.
- 3.9.3 Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

3.10 Støv

- 3.10.1 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
- 3.10.2 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning/aflæsning af foder undgås.

3.11 Markdrift generelt

- 3.11.1 Der skal til enhver tid overfor Assens Kommune kunne fremlægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- 3.11.2 Gødningsmængden, der skal udbringes på egne og forpagtede arealer er på 258,61 DE ved 1,29 DE/ha og 280,01 DE ved 1,4 DE/ha.
- 3.11.3 Den samlede gødningsmængde, der skal afsættes uden for bedriften, er produktionen fra 281,49 ved 1,29 DE/ha og 260,09 DE ved 1,4 DE/ha. Denne del af husdyrgødningen skal spredes ud på aftalearealer. Disse skal vurderes af Assens Kommune og have en særskilt § 16 godkendelse.
- 3.11.4 Udspreddning af husdyrgødning på egne arealer skal følge anvisningerne i de obligatoriske mark- og gødningsplaner, som skal være tilpasset vilkårene i denne godkendelse.
- 3.11.5 Udbringes der over 0,7452 DE/ha skal ét af følgende tiltag benyttes;
 - 1. 1,29 DE/ha og 5,00 % ekstra efterafgrøder.
 - 2. 1,29 DE/ha og 3,6 % reduceret kvælstofnorm.
 - 3. 1,4 DE/ha og 5,01 % ekstra efterafgrøder.
 - 4. 1,4 DE/ha og 4,6 % reduceret kvælstofnorm.
- 3.11.6 Der må derudover ikke tilføres ejendommens arealer kvælstof fra anden organisk gødning som f.eks. spildevandsslam, affald m.m.
- 3.11.7 Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.

3.12 Udbringning af husdyrgødning på arealer i Faaborg-Midtfyn Kommune

- 3.12.1 Der må ikke være fosforoverskud på den del af bedriftens arealer i Faaborg-Midtfyn Kommune, der består af drænede marker med fosfortal over 4.
- 3.12.2 Der må ikke udbringes husdyrgødning nærmere end 10 m fra følgende naturområder i Faaborg-Midtfyn Kommune: A- og B-målsatte moser og overdrev samt stævningsskov (se kortbilag).

3.13 Egenkontrol

- 3.13.1 Dokumentation i form af kvitteringer, mark-, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende. Disse oplysninger fremgår af gødningsregnskab og ansøgning om enkeltbetalingsordning.
- 3.13.2 Der skal foreligge dokumentation for overholdelse af vilkår 3.2.1 og 3.2.2 i form af E-kontrolrapporter.
- 3.13.3 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.
Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen.
 - Kontrol af kølekredsens ydelse.
- 3.13.4 Registreringen fra datalogger, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

3.14 Ophør af drift

- 3.14.1 Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås, blandt andet skal virksomheden tømme gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler og udbringe tilbageværende husdyrgødning som gødning.

4. Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, medmindre der er begået grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen skal ændres.

5. Offentliggørelse

Ansøgningen har været annonceret i 4 uger og der er indkommet 3 henvendelser. Den ene henvendelse omhandler dispensationen til naboskel, den anden omhandler afledning af tagvand til dræn og brønd, og den tredje omhandler lugt, afledning af tagvand og udlevering af grise. Udkastet til miljøgodkendelsen har været sendt i 6 ugers høring fra den 9. april 2013 til den 21. maj 2013. Der indkom en bemærkning angående dispensation til naboskel, jf. tidligere fremsendte henvendelse. Alle henvendelser er nærmere beskrevet i miljøvurderingen.

Den endelige miljøgodkendelse annonceres i Lokalavisen Assens og offentliggøres på www.assens.dk under Miljø & Natur, Landbrug tirsdag den 28. maj 2013.

6. Klagevejledning efter Husdyrbrugloven 2

Frist for at indgive klage § 79- Du kan klage over afgørelsen inden for fire uger, fra du har modtaget dette brev. Det betyder at, klagefristen udløber den 25.juni.2013 ved kontortids ophør.³

² LBK nr.1486 af 4/12/2009 af lov om husdyrbrug med senere ændringer.

Hvordan klager du? § 77 - Du skal sende en skriftlig klage til Assens Kommune, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, eller på mailadresse: assens@assens.dk. Assens Kommune videresender den til Natur- og Miljøklagenævnet med kopi af sagens akter og med de bemærkninger, klagen måtte give anledning til.

Klagegebyr - Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Assens Kommune. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk/vejledninger/gebyrvejledning.

Hvem kan klage? § 84-87 - Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser.

Natur- og Miljøklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Det sker der når du klager § 80-81 - Hvis man klager over en godkendelse kan man udnytte den, inden klagen er afgjort (med mindre Miljø- og Naturklagenævnet bestemmer noget andet). Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko.

Indbringelse for domstolene § 90

Du kan indbringe Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder, regnet fra samme dato som klagefristen. Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

Vejledning om klage til Natur- og Miljøklagenævnet finder du på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, http://www.nmkn.dk/Vejledninger/Til_borgere/Klagevejledning_Borgere_fra1august.htm

7. Bilag

Bilag 1:	Ansøgningsskema
Bilag 2:	Miljøteknisk redegørelse, version 1 og 2
Bilag 3:	Anlægsoversigt
Bilag 4:	Arealoversigt
Bilag 5:	Fosfortal
Bilag 5:	Transportveje
Bilag 6:	Alternativer – 4 scenarier (efterafgrøder/reduceret N-kvote)
Bilag 7:	Svar på høring vedr. udbringningsarealer i Faaborg-Midtfyn Kommune

³ Åbningstider: Mandag - Onsdag: 10.00 -15.00, Torsdag:10.00 -17.00 og Fredag: 10.00 - 13.00.

8. Meddelelse om afgørelse sendes til

Navn	Adresse	Postnr.	Andet
Liselotte & Hans Christian Johansen	Højbjergvej 25	5620 Glamsbjerg	
Mikkel Ravn Jørgensen	Højbjergvej 29	5620 Glamsbjerg	
Ole Allan Bendtsen	Højbjergvej 33	5620 Glamsbjerg	
Henning Jørgensen	Kirke Søbyvej 11	5620 Glamsbjerg	Ejer Højbjergvej 35.
Anne Trydeman & Jørn Qvirin	Langerod 12	5620 Glamsbjerg	
Ulrik Lorenzen	Langerod 21	5620 Glamsbjerg	
Marianne Gudman Lorenzen	Gl Strandvej 118	5500 Middelfart	Ejer Langerod 21.
Gerda & Troels Andersen	Odensevej 65	5620 Glamsbjerg	
Dorthe Lindegaard Dewar & Frank Schönberg	Odensevej 73	5620 Glamsbjerg	
Jørgen Bonde Ibsen	Skovsbovej 67	5690 Tommerup	
Jørgen Pedersen	Assensvej 317	5690 Tommerup	
Steen Nielsen	Langstedvej 3	5620 Glamsbjerg	Ejer Assensvej 319 (5690).
Peder Emil Bertelsen	Assensvej 319	5690 Tommerup	
Inge Lise & Kell Christensen	Nårupvej 8	5620 Glamsbjerg	Ejer Assensvej 323 (5690).
Jens Kristian Hvidkjær Pedersen	Assensvej 325	5690 Tommerup	
Kirsten Emilie Pedersen	Assensvej 327	5690 Tommerup	
Maybritt & Poul Lange	Assensvej 329	5690 Tommerup	
Kaj Jesper Jensen	Assensvej 372	5690 Tommerup	
Kurt Rasmus Knudsen	Grønnemosevej 6	5690 Tommerup	
Anette & Henrik Jacobsen	Grønnemosevej 7	5690 Tommerup	
Jette & Knud Bendtsen	Grønnemosevej 8	5690 Tommerup	
Lene & Peter Ditlevsen	Grønnemosevej 12	5690 Tommerup	
Thomas Georgi	Grønnemosevej 18	5690 Tommerup	
Michael Steen Andersen	Grønnemosevej 20	5690 Tommerup	
Dorrit Andersen	Grønnemosevej 22	5690 Tommerup	
Jette Connie Kobber	Grønnemosevej 24	5690 Tommerup	
Karsten Østergaard Jensen	Grønnemosevej 26	5690 Tommerup	
Leon Klitgaard Jensen	Højrupgyden 15	5690 Tommerup	
Klaus Henrik Voldsgaard Johansen	Langstedvej 34	5690 Tommerup	Ejer Højrupgyden 17.
Bregnemose Vandværk Andelsforening, c/o Poul Nielsen	Holtevej 35	5620 Glamsbjerg	Ejer Assensvej 325a (5690).
Thomas Vejebak	Allestedgårdsvej 47	5672 Broby	
Inge Marie & Preben Mørkhøj	Højrupgyden 1	5690 Tommerup	
Embedslægen Region Syd-danmark	Sorsigvej 35	6760 Ribe	syd@sst.dk

Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk, aa@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité	Møllevangen 2	5492 Vissenbjerg	johannesjacobsen@webspeed.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Assens afdelingen v. Toni Reese Næsborg	Stationsvej 20	5683 Haarby	toni.reese@get2net.dk
Friluftsrådet v. kredsformand Christian Jensen	Fuglebakken 43	5610 Assens	sydfyn @friluftsradet.dk
Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4B	2200 Kbh. N	husdyr@eco-council.dk
Naturstyrelsen			nst@nst.dk (hele afgørelsen)
Danmarks Sportsfiskerforbund			post@sportsfiskerforbundet.dk frodethorhauge@stofanet.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Odense Bys Museer (Kun ved nybyggeri)	Overgade 48	5000 Odense C	museum@odense.dk
Dansk Ornitologisk Forening			natur@dof.dk assens@dof.dk
Langerod ApS	Skovsbovej 55	5690 Tommerup	Ejer Langerod 22.
Lykke Pilegaard, Centrovicé	Damsbovej 11	5492 Vissenbjerg	Miljøkonsulent

9. Miljøreddegørelse og -vurdering

9.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på landbrugsejendommen, som ligger Langerod 22, 5620 Glamsbjerg, opfylder kravene gældende for følgende forhold angivet i nedenstående liste jf. godkendelsesloven og vejledning fra Miljøstyrelsen om miljøgodkendelse af husdyrbrug:

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer
- Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, flue-, og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier

Det skal vurderes om husdyrbruget, efter gennemførelse af den ansøgte udvidelse, lever op til de i loven fastsatte beskyttelsesniveauer for blandt andet ammoniak, lugt, fosfor og nitrat.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det elektroniske ansøgningsskema nr. 45 380 via husdyrgodkendelse.dk, som kommunen modtog den 7. november 2012. Den endelig og gældende ansøgning er version 2 indsendt den 12. marts 2013. Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger, herunder regler fastsat i habitatdirektivet. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i lovens § 12, stk. 2, idet der er søgt om godkendelse for mere end 250 DE.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af, at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at virksomheden kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

9.2 Grundforhold

I nudrift består ejendommen på Langerod 22 af et komplet staldanlæg sammensat af en svinestald med tilhørende gyllebeholder. Øvrig driftsbygning i nudrift rives ned og erstattes af den nye foderlade. Der er ingen beboelse på Langerod 22.

I forbindelse med udvidelsen bygges en ny drægtighedsstald, en ny farestald, ny smågrise-stald, ny poltestald, to nye gyllebeholdere med teltoverdækning, to kornsiloer, samt en ny foderlade.

Husdyrgødningen i nudrift er gylle og dybstrøelse, som opbevares i markstak. I ansøgt drift produceres gylle, som opbevares i gyllebeholdere og intet dybstrøelse. I ansøgt drift skal gyllen opbevares både i de to eksisterende gyllebeholdere og i to nye gyllebeholdere på Langerod 22. Derudover rådes over en gyllebeholder på Fåborgvej 15, 5750 Ringe. Der er i alt en kapacitet på de to ejendomme på i alt 14.040 m³ og der produceres 13.805 m³ gylle på Langerod

Husdyrgødningen bortskaffes ved udspreddning på egne og forpagtede arealer samt ved afsætning. I alt er det i ansøgningen oplyst, at der er rådighed over 201,25 dyrket og 200,01 ha harmoniareal, når 10 m bræmmerne i Faaborg-Midtfyn trækkes fra. Der udbringes husdyrgødning fra i alt 258,61 DE, svarende til 1,29 DE/ha og 280,01 DE ved 1,4 DE/ha. Husdyrgødningen fra de resterende 281,39 DE afsættes til 3. mandsarealer. De 60 DE afsættes til Peder Mikkelsen, Vesemosegyden 9, 5620 Glamsbjerg, som har en arealgodkendelse efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven fra 2010. De resterende 200,09 DE eller 221,59 DE afsættes til Henrik Solgaard, Skovsbovej 55, 5690 Tommerup og disse arealer vurderes af Assens Kommune og miljøgodkendes efter § 16 i godkendelsesloven.

9.3 Ansøger og ejerforhold

Ansøger er Langerod ApS, der blandt andet ejes af Henrik Solgård. Ifølge oplysninger fra CVR (Centrale Virksomheds Register) driver Henrik Solgård virksomheden som et anpartsselskab. Startdato for selskabet oplyses at være den 8. juni 2011. Adresse for CVR nr. 3375 5961 oplyses som: Skovsbovej 55, 5690 Tommerup. Hovedbranchen er noteret med kode 14 610 Avl af smågrise.

I ansøgningen er det oplyst, at Henrik Solgård er driftsansvarlig og kontaktperson i forhold til miljøgodkendelsen.

9.4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Husdyrbruget er beliggende i landzone. Dette gælder både for eksisterende staldanlæg og ansøgte staldanlæg. Ansøgte staldanlæg ligger sydvest for Verninge, som er nærmeste byzoneområde med en afstand på ca. 2000 m. Det aktuelle byzoneområde er udlagt som boligområde. Korteste afstand til nærmeste område med samlet bebyggelse er ca. 700 meter. Området ligger umiddelbart sydvest for ovennævnte byzoneområde. Korteste afstand til nærmeste nabobeboelse på ejendom uden landbrugspligt er ca. 500 meter (Assensvej 327).

Stald- og gødningsanlæg overholder alle de fastsatte minimumsafstande til henholdsvis vandforsyningsanlæg, vandløb, offentlig vej m.m. jf. bestemmelserne i lovens § 8.

9.5 Produktionsanlæg

Eksisterende staldbygninger ændres ikke udvendigt. Indvendigt er det kun drægtighedsstalden med dybstrøelse som ændres til spaltegulv.

Der opføres fire nye tilbygninger til staldene, ny drægtighedsstald, ny farestald, ny smågrise-stald og ny poltestald, i alt 6.010 m² nye staldbygninger. Udvidelserne sker ved at forlænge eksisterende bygninger med ca. samme kiphøjde og bygningsbredde, så det bliver en harmonisk bygningsmasse. Der opføres også en ny foderlade, hvor der i dag ligger en lille sidebygning. Den gamle bygning fjernes, så der bliver mere plads mellem den ny foderlade og eksisterende gyllebeholder. Yderligere opføres 2 nye amerikanersiloer til korn på hver 14,6 m i diameter og en højde på 13,4 m.

Indtil de nye kornsiloer og foderlade bliver opført vil de 5 eksisterende fodersiloer langs bygningerne blive fordoblet til 10 fodersiloer til færdigfoder, også placeret langs bygningerne. I forlængelse af eksisterende gyllebeholdere opføres to nye gyllebeholdere med telt-overdækning.

Som det fremgår af vedlagte anlægstegning kan byggeriet af nye gyllebeholdere ikke overholde afstandskravet om 30 m til naboskel jf. § 8 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Eftersom naboskellet udgøres af en mark og ikke af en bebygget nabogrund finder ansøger det muligt at kommunen dispensere for de 30 m til naboskel og de nye gyllebeholdere opføres 15 m fra skel. Ansøger oplyser, at flyttes gyllebeholderne 30 meter ind fra skel i stedet for de 15 meter ansøgt, så vil det forhindre en eventuel fremtidig forlængelse af poltestalden mod øst.

I forannonceringsperioden er indkommet en bemærkning fra ejerne af matrikel nr. 2b Langsted By, Verninge m. fl., som støder op til Langerod 22 (matrikel nr. 2c Langsted By, Verninge m. fl.). Matriklens ejere er bekymret for den ansøgte placering af gyllebeholderne og foreslår at de i stedet placeres tæt ved staldbygningerne NV for den østligste af de eksisterende tanke. Ejerne fastholder deres indsigelse mod dispensationen til afstandskravet i høringsperioden for udkastet til miljøgodkendelsen.

Ifølge § 8, stk. 1 i husdyrgodkendelsesloven er afstandskravet til naboskel 30 meter, og ansøger kan derfor vælge at rykke gyllebeholderne yderligere 15 meter tilbage på egen matrikel. Dette vil betyde, at der ikke længere skal søges om dispensation, men at de nye gyllebeholdere til bedriften vil have samme placering i landskabet, set fra nabomatriklen, som det ansøgte, blot forskudt for de to eksisterende gylletanke.

Landskabelig set er bedriften placeret i, det der hedder, et større sammenhængende landskab, hvilket betyder at spredt bebyggelse så vidt muligt skal undgås. I forbindelse med sagsbehandlingen af ansøgningen om miljøgodkendelse til udvidelse indgår en landskabelig vurdering af det ansøgte. Ifølge Miljøstyrelsens vejledning kan byggeri i tilknytning til det eksisterende staldanlæg umiddelbart godkendes i forhold til det landskabelige hensyn. Derudover kommer det også an på det visuelle indtryk af bedriften om det der bygges til kan opfattes som en helhed og ikke opfattes som spredt bebyggelse.

Assens Kommunes vurdering er, at den ansøgte placering af de to gyllebeholdere visuelt er i sammenhæng med resten af bedriften og vurderes ikke som spredt byggeri i det åbne land. Derudover følger de nye gyllebeholdere både linjen i den eksisterende bygningsmasse og linjerne i landskabet, da de placeres parallelt med det eksisterende læghegn. Det vil tvært imod virke forstyrrende i landskabet, hvis de nye gyllebeholdere placeres andre steder på bedriften.

Dyreholdet i ansøgt drift skal være som vist i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype og staldsystem	Nudrift (2007)		Ansøgt	
		Årsdyr/prod.	Stipl.	Årsdyr/prod.	Stipl.
Eksisterende so- og smågrisestald	Diegivende, kassesti, delvis spaltegulv	500	144	500	144
	Drægtige, løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	500	356	0	0
	Drægtige, løsgående, delvis spaltegulv	0	0	500	356
	Smågrise, delvis spaltegulv	13.000 (7,2-30 kg)	2.250	16.500 (7,3-32 kg)	2.550
	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	140 (30-102 kg)	40	140 (32-107 kg)	40
	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	140 (30-102 kg)	40	140 (32-107 kg)	40
Ny Løbe-/ drægtighedsstald	Drægtige, løsgående, delvis spaltegulv	0	0	800	616
Ny farestald	Diegivende, kassesti, delvis spaltegulv	0	0	800	184
Ny smågrisestald	Smågrise, delvis spaltegulv	0	0	25.500 (7,3-32 kg)	3.950
Ny poltestald	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	0	0	720 (32-107 kg)	180

Der ønskes mulighed for variation af vægtintervallet, så længe det samlede antal dyreenheder overholdes.

Alle vurderinger i ansøgningen tager udgangspunkt i forskellen mellem 2007 og ansøgte. De aktuelle forhold og dyrehold som blev godkendt i 2010 indgår ikke i vurderingerne, eftersom det er mindre end 8 år siden der er søgt sidst.

9.6 Drift

Staldanlægget vil være i drift hele døgnet 365 dage om året. Produktionen vil foregå kontinuerligt. Vaskevand fra staldanlæg ledes til opbevaring i gyllebeholder. Stalden er indrettet med mekanisk ventilation. Det daglige arbejde vil primært foregå i perioden mellem kl. 7.00 - kl. 17.00.

9.7 Foder

Fodring af svinene optimeres løbende sammen med konsulent, så mest mulig af de tilførte næringsstoffer omsættes til produktion og mindst muligt tabes og går ud af stalden som husdyrgødning.

9.8 Gødningsproduktion og – håndtering

Det er i ansøgningen i nudrift oplyst en årlig gødningsproduktion på 3.652 m³ gylle. Beregningen er foretaget efter normtallene i Landbrugets Byggeblad nr. 95.03-03 af 28.10.2009 om beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Der er i dag 4.000 m³ opbevaringskapacitet på ejendommen.

I forbindelse med udvidelsen søges om to nye beholdere på hver 4.000 m³ med teltoverdækning. Derudover har Langerød ApS en gyllebeholder på 2.040 m³ på Fåborgvej 15, 5750 Ringe. I alt produceres i ansøgt drift 13.805 m³ gylle og intet dybstrøelse. Der beregnes i alt en 12 måneders opbevaringskapacitet til den flydende husdyrgødning. 85 % af gyllen opbevares på ansøgte ejendom. På grund af den faste overdækning af de nye gylleholdere kan den beregnede opbevaringskapacitet reduceres med ca. 644 m³ regnvand.

9.9 Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Stald- og gødningsanlæg med husdyrbrug kan give anledning til forurening og gener inden for følgende områder: ammoniaktab fra stald og lager, lugt, transport, lys, støj, støv, fluer og skadedyr.

9.10 Ammoniaktab fra stald og lager

Der er et generelt krav for ansøgninger indsendt i 2012 om 30 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager målt i forhold til referencesystemet (bedste stald- og lagersystem) med normtal fra 2005/2006 som fikspunkt. Kravet gælder ved udvidelser, nyetableringer og ændringer af husdyrbrug over 75 DE, dog er det kun 20 % for smågrisestalde. I ansøgningen er der redegjort for overholdelse af det samlede krav om ammoniakreduktion ved etablering af gyllekøling med 18 % reduktion i ny drægtighedsstald, ny farestald og ny smågrisestald, samt overdækning af de to nye gylleholdere bliver den samlede ammoniakemission 5.080,11 kg N/år.

Ammoniakreduktionskravet på 30 % til søer og slagtesvin samt 20 % på smågrise er overholdt med 10,72 kg N/år vha. ovenstående tiltag på ammoniak.

Af uforklarlige årsager fremgår det i husdyrgodkendelse.dk som om at der er en foderkorrektur som øger ammoniakemissionen med 9 kg N/år, det er ikke tilfældet.

9.11 Naturområder

Nærmeste kategori 1-natur ligger mere end 2,3 km sydøst for staldanlægget. Naturområdet er et beskyttet overdrev, S Lærkedal, i Faaborg-Midtfyn Kommune. Totaldepositionen her til er ikke beregnet, da området ligger langt væk. Området ligger så langt væk, at der ikke kan påvises en deposition fra det konkrete anlæg på det pågældende § 7 naturområde, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. Internationale beskyttelsesområder er fællesbetegnelse for de habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (kaldet Natura 2000-områder), som er

udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver, samt Ramsarområder.

Der er ingen ammoniakfølsomme naturtyper omfattet af kategori 2-natur, tæt på ejendommen. Sydøst for ejendommen ligger et overdrev på ca. 1,9 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Eftersom overdrevet ikke er større end 2,5 ha, så er det ikke omfattet af kravene til kategori 2-natur.

Overdrevet er derimod omfattet af kategori 3-natur kravet til ammoniakdeposition. Afskæringskriteriet på maks. merdeposition på 1,0 kg N/ha år er overholdt, idet højeste merdeposition i naturområdet er beregnet til 0,1 kg N/ha ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk.

Yderligere ligger der et andet kategori 3-naturområde ca. 350 meter fra ejendommen. Naturområdet er en potentiel ammoniakfølsom skov. Der er ikke taget stilling til, hvor vidt nærmeste skovområde rent faktisk er ammoniak følsom eller ej. Udpegningen på Danmarks Miljøportal er kun vejledende. Afskæringskriteriet på maks. merdeposition på 1,0 kg N/ha år er overholdt, idet højeste merdeposition i naturområdet er beregnet til 0,9 kg N/ha ifølge beregninger i den elektroniske ansøgning.

Nordvest for ejendommen, umiddelbart nord for Odensevej – vest for Holtevej ligger et andet kategori 3-natur område. Naturområdet består af en sø og en mose på ca. 1,5 ha. Der er ca. 900 meter fra naturområdet til Langerod 22. Mosen er D-målsat jf. gældende kommuneplan og besigtiget i 2012, og der er ikke i den forbindelse registeret særligt sjældne, truede eller sårbare arter. Afskæringskriteriet på maks. merdeposition på 1,0 kg N/ha år er overholdt, idet højeste merdeposition i naturområdet er beregnet til 0,2 kg N/ha ifølge beregninger i den elektroniske ansøgning.

Med udvidelsen sker der en meremission fra stald og lager på 2564,57 kg N/år. Denne meremission udgør ca. 50 % af den samlede emission fra stald og lager på 5080,11 kg N/år, ifølge beregninger i Husdyrgodkendelse.dk. Dette skal sammenholdes med at udvidelsen i DE udgør 66 % af de ansøgte DE. Det er Assens Kommunes vurdering, at den ansøgte udvidelse ikke vil påvirke den nærliggende natur (jf. redegørelsen ovenfor), eftersom det fastsatte beskyttelsesniveau er overholdt. Assens Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille yderligere vilkår til reduktion af ammoniak, end det, der i ansøgningen er redegjort for, og det som det generelle reduktionskrav medfører.

Det generelle reduktionskrav for ammoniakbelastningen fra produktionsudvidelser og ændringer i landbrugets husdyrproduktion vil betyde, at baggrundsbelastningen vil falde yderligere. Baggrundsbelastningen er ifølge DMU (2011) ca. 13,7 kg N/ha/år. Yderligere er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt (jf. beregningerne i husdyrgodkendelse.dk). Ansøger opfylder kravet med 10,72 kg N/år mere end nødvendig for, at opfylde det generelle ammoniakreduktionskrav. Se eventuelt yderligere under punktet BAT.

9.12 Staldlugt

Staldanlæg og husdyrproduktion giver anledning til udsendelse af lugt. Emissionens størrelse er afhængig af, hvor mange og hvilke dyr der er på stald. Der er fastsat en tålegrænse for lugt afhængig af, om der er tale om byzone, samlet bebyggelse eller enkelt bolig i det åbne land. I denne sag ses jf. lugtgeneregningen i ansøgningen, at alle genekriterier er overholdt. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt ligger mere end 420 meter fra staldanlægget. Lugtgenestanden er beregnet til 255 meter i forhold til enkeltbolig.

Nærmeste samlede bebyggelse ligger mere end 620 meter væk. Lugtgeneafstanden er beregnet til 598 meter i forhold til samlet bebyggelse. Nærmeste byzone ligger mere end 1,9 kilometer væk. Lugtgeneafstanden er beregnet til 800 meter i forhold til byzone.

Det er i ansøgningen oplyst at der ikke er andre husdyrbrug med over 75 DE, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, samlet bebyggelse eller ved enkelt bolig. Afstanden er målt i en afstand af 300 meter fra byzone og samlet bebyggelse, samt indenfor 100 meter fra enkelt bolig.

Det er derfor Assens Kommunes vurdering, at dyreholdet ikke vil give anledning til generende staldlugt hos omboende. En af forudsætningerne er dog, at der til stadighed holdes en høj staldhygiejne.

Der er i perioden for forannonceringen indkommet en bemærkning angående lugt. Som svar på denne henvendelse er givet følgende; Der er i alle ansøgninger om udvidelse af husdyrbrug automatisk taget hensyn til lugtgener fra det ansøgte. Det sker ved indtastning af produktionen i det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk. Af ansøgningens lugtberegning (se vedlagte side fra ansøgningen) fremgår det at alle lugtgenekriterierne er overholdt med det ansøgte. Lugtgenekriterierne er fastsat af Miljøstyrelsen, som har vurderet hvilket lugtniveau der må tåles til det der hedder enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone. Ejendomme med landbrugspligt medtages ikke i lugtberegningen, da Miljøstyrelsen vurderer at disse ejendomme skal kunne tåle mere lugt end almindelige beboelsesejendomme. Jeg kan se, at din ejendom Grønnemosevej 6 er registreret som et landbrug, og ligger ca. 770 meter fra Langerod 22. Det strengeste lugtgenekriterie er til "enkelt bolig" og er beregnet til 254,86 meter jf. beregning vedlagt. Assens Kommune kan derfor ikke stille yderligere skærpede vilkår til lugt på grundlag af din bemærkning. Evt. ejendomsværdiforringelse indgår ikke i grundlaget for at stille vilkår ifølge husdyrgodkendelsesloven

9.13 *Transport*

Der er såvel intern transport som transport til og fra ejendommen. Da transport, støj og til dels lugt i forbindelse med håndtering af husdyrgødning i en vis udstrækning hænger sammen, vurderes det, at det kan reguleres med vilkår, som fastholder de afgivne oplysninger om tidspunkter for udførelse af det daglige arbejde.

Oversigt over kørsler til og fra Langerod 22 med lastbil og traktor

Transporttype	Antal læs pr. år		Periode	Hyppighed:
	Før	Efter	Tidspunkt	
Lastbil:				
Foder	50	0	-	-
Mineraler og sækkevarer	12	24	Kl. 5 – 20	Hver måned
Olie	10	2	Kl. 5 – 20	Vinter
Smågrise ud	43	140	Kl. 5 – 20	Hele året
Døde dyr	80	104	Kl. 5 – 20	Hele året
Gylle	60	172	Kl. 5 – 24	Forår og efterår
Traktor:				
Slagtesøer	50	50	Kl. 6 – 17	Hele året
Gylle	50	278	Kl. 5 – 24	Forår og efterår
Dybstrøelse	10	0	-	-
Halm ind	150	0	-	-

Korn	0	142	Hele døgnet	I høst
I alt	515	912		

Antallet af husdyrgødningsrelaterede transporter er steget fra 270 til 450 og udgør i nudrift 53 % af det samlede antal transporter og i ansøgt 49 % af det samlede antal transporter.

Samlet set vil der blive ca. 397 transporter flere pr. år svarende til ca. 77 % flere i forhold til antal transporter i nudrift. Dette kan sammenholdes med, at udvidelsen målt i dyreenheder er ca. 195 %.

I forbindelse med såvel interne som eksterne transporter vurderes det ansøgte ikke at forårsage en generende støjbelastning for naboer. **Foder** leveres i nudrift med lastbiler. I ansøgt skal foderet på sigt blandes på ejendommen og korn køres hjem i høst med traktor. **Mineraler og sækkevarer** øges i ansøgt eftersom der skal til at blandes foder på ejendommen. **Olieforbruget** falder i ansøgt og dermed også antallet af transporter. **Smågrise**-produktionen øges i ansøgt og dermed også antallet af transporter. Ved 300 smågrise/læs bliver der i alt 140 transporter i ansøgt. **Døde dyr** afhentes ca. 2 gange om ugen i ansøgt. **Slagtesøer** leveres selv med traktor, uændret i forhold til nudrift med flere pr. læs.

I perioden for forannonceringen er der indkommet en bemærkning omkring udlevering af grise på Grønnemosevej. Assens Kommune har givet følgende svar på henvendelsen; som udgangspunkt er det meningen, at der fortsat skal udleveres grise på Grønnemosevej. Der sker ingen ændringer i forhold til det ansøgte. Så vidt jeg har forstået sker udleveringen én gang om ugen i tidsrummet kl. 8 – 11 lige før udkørslen til Assensvej (den nordligste udkørsel). Umiddelbart er der ikke nogen beboelsejendomme i nærheden, og Assens Kommune har ikke tidligere modtager nogen klager over dette forhold, hvorfor vi heller ikke finder nogen grund til, at ansøger ændrer på denne rutine. Vi vil dog meget gerne høre fra dig, hvis du har yderligere bemærkninger til udleveringen af grise på Grønnemosevej, så vil vi vurderer om der er grundlag for, at ansøger ændre på denne rutine.

Gylle

Beregningen af husdyrgødningstransporter har udgangspunkt i lastbil på 36 tons/læs og gyllevogn på 25 tons/læs. 685 tons gylle køres ud på arealerne omkring Langerød 22 og kommer derfor ikke på vejen. 1.864 tons gylle køres ud på de øvrige arealer i ansøgningen omkring Langerød 22 med traktor og gyllevogn. 4.656 tons gylle flyttes med lastbil til arealerne ved Heden. 1.535 tons gylle til Peder Mikkelsen flyttes med lastbil. De resterende 5.065 tons gylle til Henrik Solgård flyttes med traktor og gyllevogn. **Dybstrøelsesstaldene** ændres i ansøgt til spaltegulv. **Halm** i ansøgt anvendes ikke eftersom der ikke er nogle dybstrøelsesstalde.

Kornsiloeerne kan hver indeholde 1.062 tons korn, hvis de skal fyldes med traktor og vogn med 15 tons/læs skal der køres 142 læs hjem i høst.

Transportvejene fremgår af vedlagte oversigtkort. Assens Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke skal stilles vilkår til disse transporter udover, hvad den generelle lovgivning på området sikrer.

9.14 Lys

Der vil være udendørs belysning i forbindelse med driftsbygningerne af hensyn til mand-skabstrafik til stald. Der er ingen lys i staldene om natten. Belysningen er kun tændt ved behov i gavlen af bygningen til læsning af grise og har ingen fjernvirkning for naboerne. Assens Kommune vurderer, at der ikke er lyskilder, der kan give anledning til gener for omboende.

9.15 Støj

De væsentligste støjklender vurderes at være driftsstøj ved korntørring og ventilation, samt trafikstøj i forbindelse med husdyrgødning og udlevering af grise.

Generelt vurderes støjgener fra den ansøgte produktion at være minimal pga. ejendommens beliggenhed i forhold til naboer. De støjklender der er tale om på ejendommen er driftsstøj ved ventilation, korntørring og trafikstøj i forbindelse med husdyrgødning og udlevering af grise. Alle svinestalde har mekanisk frekvensstyret ventilation med et moderat støjniveau - især ved nattetid, hvor ventilationsbehovet er lille. Ventilationsbehovet vil være størst på varme sommerdage.

I forbindelse med de to nye siloer etableres korntørring, hvilket vil være i drift i en begrænset periode i høst. Der kan lejlighedsvis forekomme støj fra pålæsning af grise, omrøring af gylle og dertil kommer kortvarig støj fra kørsel med vare- og lastbiler samt traktorkørsel m.v. til og fra bedriften. Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og alt i alt vurderes det ansøgte ikke at give støjgener for omgivelserne grundet ejendommens placering.

Det vurderes, at ingen af støjklenderne vil overskride de vejledende støjgrænser, som fastholdes med et støjvilkår.

9.16 Støv

Der stilles nogle generelle vilkår til begrænsning af støvgener. Ejendommens beliggenhed i forhold til naboer gør dog, at der meget sjældent vil være anledning til støvgener for omboende.

9.17 Fluor

Andelen af fluor forventes minimeret ved skift fra dybstrøelse til gyllesystem. Ejendommens placering gør at naboerne ikke generes af fluor. Vi vurderer, at der skal stilles vilkår om fluebekæmpelse, der som minimum lever op til de nye retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

9.18 Skadedyr

Der lægges vægt på hurtig og effektiv bekæmpelse af skadedyr ved konstatering af deres tilstedeværelse. Deres tilstedeværelse forebygges gennem oprydning af foderrester og hyppig afhentning af døde dyr, som ikke er opbevaret i lukkede beholdere.

Ansøger har aftale med et privat firma om regelmæssig gennemgang af ejendommen, i dag er det fire gange om året af Mortalin.

Der stilles vilkår om foderopbevaring og bekæmpelse via autoriseret skadedyrbekæmper.

9.19 Døde dyr

Mængde døde dyr (EAK-kode 02 01 02): Ca. 130 stk. søer og polte og ca. 840 stk. smågrise (7,3-32 kg) som opsamles i en skraldespand plus lidt døde smågrise fra farestalden. Døde søer opbevares hygiejnisk på underlag som er hævet over jorden, og dyrene som ikke er i en skraldespand er overdækket af kadaverkappe/presenning.

Døde søer tilmeldes afhentning af DAKA indenfor 1 døgn. Smågrise afhentes når spanden er fuld, opbevares på køl. Afhentningsstedet er placeret på en lejet grund (matrikel 2b – Gummerup By, Køng) 270 meter syd for indkørslen, for at genere naboer mindst muligt. Regler for opbevaring og bortskaffelse af døde dyr findes i bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

9.20 Udspretningsarealer

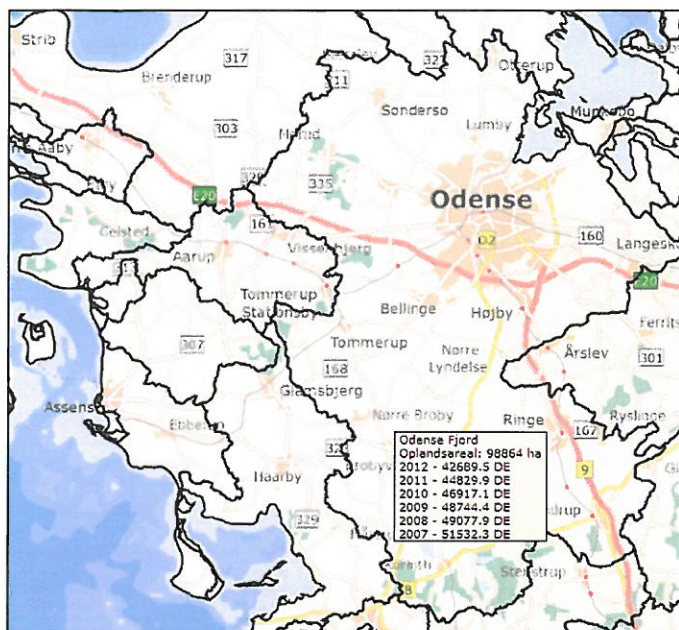
Samtlige arealer, som drives under samme CVR-nummer skal medtages ved vurdering af ansøgning om miljøgodkendelse efter § 12 i husdyrloven. Vurdering af arealerne forholder sig til den påvirkning af omgivelserne, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

I ansøgt drift produceres husdyrgødning fra 540,1 DE. Heraf afsættes 60 DE til tredje mand, hvor arealerne hertil er godkendt den 29. september 2010 med en § 16-arealgodkendelse til modtagelse af svinegyde fra Langerød 22. Yderligere afsættes husdyrgødning fra 221,49 DE. Ved udbringning af 1,29 DE/ha skal der afsættes 221,49 DE og ved udbringning af 1,4 DE/ha skal der afsættes 200,09 DE. Disse arealer skal vurderes og evt. godkendes særskilt efter § 16 i husdyrbrugloven. På arealoversigten er angivet 4,5 ha alternativt udbringningsareal, som ønskes vurderet i forhold til fremtidigt alternativt udbringningsareal. De resterende 200,01 ha udbringningsareal er ejet, dog er Mark 203-0b og del af 203-0a er forpagtet. 130 ha af arealerne ligger i Faaborg-Midtfyn Kommune. Assens Kommune har rettet henvendelse til Faaborg-Midtfyn Kommune med anmodning om en arealvurdering ledsaget af eventuelle vilkår.

Vurderingen af arealernes sårbarhed over for tilførsel af næringsstoffer, skal foretages på grundlag af oplysningerne om beskyttelsesniveau jf. bilag 3 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Til formålet skal anvendes Miljøstyrelsens kortværk over følgende sårbarhedsklasser; nitratklasser (kystvand), nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand), og fosforoplønde til Natura 2000 områder og lavbundsarealer. Samt Statsforvaltningen Nordjyllands kort og jordbrugsanalyse for, at se om dyretrykket har været stigende i de aktuelle vandoplønde.

Alle de opgivne arealer i denne ansøgning ligger inden for en eller flere af ovennævnte sårbarhedsklasser. Alle arealer opgivet i denne ansøgning ligger indenfor oplønde til sårbare Natura 2000 områder. Dele af mark 103-0, 104-0, 104-1 og 106-1 ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. Samtlige arealer ligger i fosforoplønde til Natura 2000 områder. At arealerne ligger inden for nitrat og/eller fosforklasse betyder, at arealerne er tildelt et beskyttelsesniveau, som medfører, at de ikke umiddelbart kan tåle maksimal tilførsel af husdyrgødning jf. de generelle harmoniregler.

Ud fra arealernes placering indenfor oplønde til Natura 2000 områder og i områder, hvor reduktionspotentialet er højt i forhold til at begrænse udvaskning til overfladevand, skal der på den baggrund stilles skærpede vilkår til begrænsning af nitratudvaskning.

Figur 2 Udvikling i dyretryk i de enkelte vandoplande - Odense Fjord.

Assens Kommune tager i det følgende udgangspunkt i Miljøstyrelsens ”Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgning efter husdyrgodkendelsesloven” indarbejdet i Miljøstyrelsens elektroniske ”Webvejledning til husdyrgodkendelse” (4. november 2011) på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Første del af Miljøstyrelsens vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande omhandler hvorvidt dyretrykket i det aktuelle opland har været stigende siden 2007. Heri skal andre kilder til nitratudvaskning også indregnes.

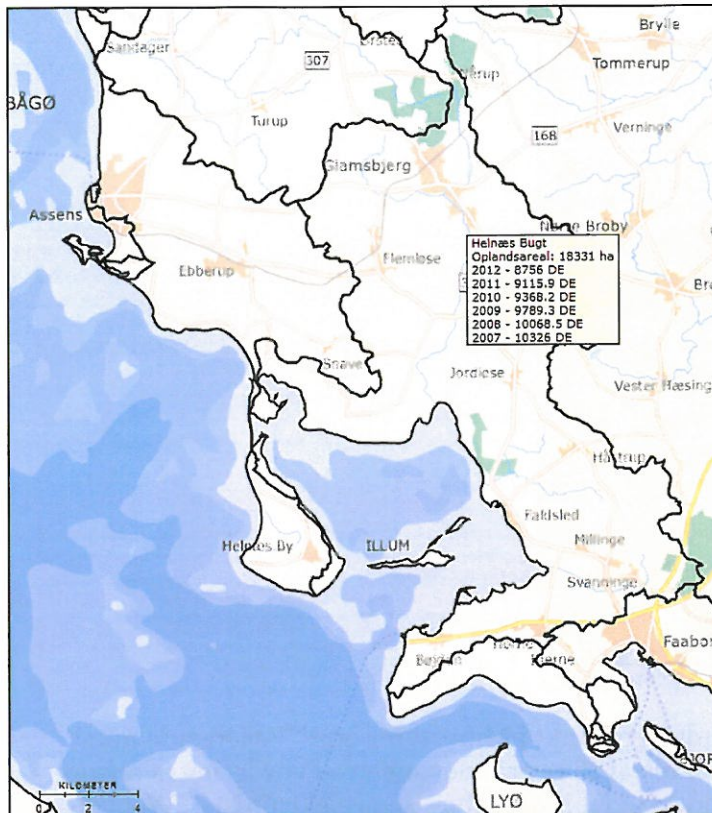
Ifølge Statsforvaltningen Nordjyllands kortværk over udviklingen af dyretrykket i kystoplande, ligger Langerød 22, inkl. udspretningsarealer i oplande med faldende dyretryk siden 2007. Se nedenstående skærmpoints med udviklingen i dyretryk indsat for hhv. Helnæs Bugt (Figur 3) og Odense Fjord (Figur 4).

Alle arealerne i Faaborg-Midtfyn Kommune afvander til det internationale naturbeskyttelsesområde Odense Fjord (Fuglebeskyttelsesområde F75 og Habitatområde H94). De resterende arealer, som ligger i Assens Kommune afvander til Helnæs Bugt. Helnæs Bugt er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde.

Odense Fjord

Fra resume af Basisanalysen samt forslag til Væsentlige Vandforvaltningsmæssige Opgaver er blandt andet følgende beskrevet: ”Hovedopland Odense Fjord er på knapt 1200 km² og dækker mere end 1/3 af Fyns areal.

Arealanvendelsen i oplandet er ligesom i resten af landet domineret af landbrug. Landbrugsjord udgør således 65 % af oplandet. Naturarealer som eng, mose, overdrev, søer og vådområder udgør 6 %.

Figur 4 Udvikling i dyretryk i de enkelte vandoplande - Helnæs Bugt.

Husdyrtætheden i oplandet er gennemsnitligt 0,9 dyreenheder pr. hektar landbrugsjord, svarende til landsgennemsnittet. Husdyrproduktionen i oplandet (i alt 72.000 dyreenheder) er fordelt på 63 % svin, 33 % kvæg og 4 % anden husdyrproduktion. Der har været en stigning i den samlede husdyrproduktion de senere år, hvor svineproduktionen er steget markant samtidig med, at der er sket et fald indenfor kvægsektoren. Karakteristisk for området er desuden landets største tæthed af gartnerier.”

Seden Strand og den nordvestlige del af Odense Fjord er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde Odense Fjord. Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. Odense Fjord er i Fyns Amts recipientkvalitetsplan (Regionplan 2005-), nu Landsplandirektiv målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Den nordvestlige del af fjorden har en højere målsætning som referenceområde for naturvidenskabelige studier.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet Odense Fjord omfatter naturtyperne ”sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand”, ”mudder og sandflader blottet ved ebbe”, ”større lavvandede bugter og vige”, ”enårig vegetation på stenede strandvolde”, ”flerårig vegetation på stenede strande”, ”vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand”, ”strandenge”, ”ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden”, ”vandløb med vandplanter”, ”våde dværgbusksamfund med klokkelyg”, ”tørre dværgbusksamfund (heder)”, ”enekrat på heder, overdrev eller skrænter”, ”tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop”,

”brømmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn”, ”kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand”, ”rigkær” samt ”bøgeskove på muldbund”.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområdet Odense Fjord omfatter ynglende liste I-arter (havterne, splitterne, rørhøg og klyde) samt store forekomster af knopsvane, sangsvane, toppet skallesluger, stor skallesluger og blishøne på træk i området. Seden Strand/Odense Fjord er sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften.

Helnæs Bugt

Nørrefjord/Helnæs Bugt er i Regionplan 2005 ophøjet til Landsplandirektivet målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Ud for Helnæs har Nørrefjord en skærpet målsætning som referenceområde for naturvidenskabelige studier. Nørrefjord er sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. Det vurderes, at en merbelastning med næringsstoffer af vandområdet vil være i strid med målsætningen for området.

9.21 Nitrat til overfladevand

Arealer beliggende inden for nitratklasse må tilføres en procentandel af den maksimale tilladte mængde husdyrgødning, afhængig af arealernes sårbarhed. Sårbarheden angives fra nitratklasse 0 til nitratklasse 3. Eksempelvis må arealer beliggende i nitratklasse 3 maksimalt tilføres 50 % (reduktionsprocent) af den mængde husdyrgødning, som de generelle regler tillader. I denne sag er arealfordelingen følgende:

Nitratklasse	0	1	2	3
Antal ha	0,00	0,00	43,05	156,97
Maks. DE/ha	1,4	1,19	0,91	0,7

Et svinebrug må efter de generelle regler på egne og forpagtede arealer (arealer uden for nitratklasse) afsætte husdyrgødning fra 1,4 DE/ha. Det generelle krav bliver derfor uden virkemidler, at der maks. må være en belægning på 50 % af 1,4 DE/ha svarende til 0,7 DE/ha., for arealer beliggende i nitratklasse 3. Denne beregning indgår i det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk, som et maksimalt gennemsnit for hele bedriften. Reduktionsprocenten for hele bedriften beregnes til 53,23 % svarende til et gennemsnitligt dyretryk på 0,7452 DE/ha.

Ønskes et reelt større dyretryk – eventuelt op til maksimal 1,4 DE/ha, er dette muligt ved anvendelse af visse virkemidler, som har til formål at tilbageholde udvaskningen fra den ekstra tilførte mængde kvælstof i husdyrgødningen. Det kan være:

- Et øget areal med efterafgrøde ud over de generelle krav
- Et krav om reduceret kvælstofnorm
- Et krav om ændret standardsædskifte

Til de 200,01 ha udbringningsarealer afsættes i ansøgt drift husdyrgødning fra 258,61 DE eller 280,01 DE. Det svarer til et reelt dyretryk på 1,29 DE/ha eller 1,4 DE/ha. Da det reelle dyretryk er større end det maksimale tilladte dyretryk uden anvendelse af virkemidler, skal der anvendes virkemidler til overholdelse af kravet til udledning af nitrat til overfladevand til de internationale naturbeskyttelsesområder.

Med en reduktionsprocent på 53,23 % og et maksimalt dyretryk på 0,7452 DE/ha har den til formålet lovpligtige anvendte udvaskningsmodel Farm-N, der er udviklet af Danmarks Jordbrugsforskning, beregnet den maksimale udvaskning af kvælstof til 43,9 kg N/ha. Der skal således anvendes virkemidler, der reducerer udvaskningen fra det maksimale tilladte dyretryk på 0,7452 DE/ha til det ønskede reelle dyretryk på 1,29 DE/ha.

I redegørelsen til ansøgningen er det oplyst, at kravet til nitrat kan opfyldes ved anvendelse af 1 af de følgende 4 muligheder:

- Scenarie 1) 1,29 DE/ha og 5,00 % ekstra efterafgrøder.
- Scenarie 2) 1,29 DE/ha og 3,6 % reduceret kvælstofnorm.
- Scenarie 3) 1,4 DE/ha og 5,01 % ekstra efterafgrøder.
- Scenarie 4) 1,4 DE/ha og 4,6 % reduceret kvælstofnorm.

Ved valg mellem scenarie 1-4 er nitrat til grundvand overopfyldt med 4-5 mg nitrat pr. liter.

I husdyrgodkendelse.dk er det beregnet, at gennemføres det ønskede, bliver den reelle udvaskning 43,9 kg N/ha, hvilket svarer til den maksimale tilladte udvaskning jf. det fastlagte beskyttelsesniveau for udvaskning af kvælstof til overfladevand. Beregningen for udvaskning af kvælstof på alle arealer er baseret på referencesædskifte S2 for både nudrift og ansøgt drift.

9.22 Nitrat til grundvand

Dele af mark 103-0, 104-0, 104-1 og 106-1 ligger i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI). Der er udarbejdet en indsatsplan for grundvand i Assens Kommune, men ingen af markerne ligger indenfor indsatsplanens område, og der skal derfor ikke stilles vilkår om nitratudvaskning til grundvand. Yderligere er der på alle 4 marker tale om en negativ merbelastning (beregning ifølge husdyrgodkendelse.dk), hvilket heller ikke giver anledning til at stille skærpede vilkår.

9.23 Fosfor

Fosfor kan være en kilde til forurening af vandmiljøet. Der skal derfor foretages en generel vurdering af, hvor meget fosfor der henholdsvis tilføres og fjernes fra udspretningsarealerne, og hvorledes dette eventuelt påvirker omgivelserne. Der skal foretages en risikoanalyse i forhold til arealernes hældninger mod vandløb og søer, og der skal foretages en vurdering af fosforbalancen ud fra et i loven fastlagt beskyttelsesniveau.

Ved terrænhældninger over 6 grader, kan der være risiko for overfladeafstrømning af nyudbragt husdyrgødning, hvis der i perioder kort tid efter forekommer megen nedbør. Denne risiko kan reduceres væsentligt, hvis gyllen udbringes ved nedfældning. I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat generelle regler om udbringning af husdyrgødning, blandt andet om nedfældning af gylle på sort jord og grønne marker. Disse regler skal følges også efter meddelelse af en miljøgodkendelse, hvorfor Assens Kommune vurderer at risikoen for overfladestrømning af nyudbragt husdyrgødning er minimal.

Det generelle beskyttelsesniveau er fastlagt således, at afhængig af fosfortal stilles der krav til fosforoverskud på dræned lerjorder og lavbundsarealer, herunder dræned og grøftede sandjorder, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastede med fosfor. Hvis der efter gennemførelsen af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget, stilles der ikke krav med hensyn til fosfor uanset bedriftens fosfortal.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om P-klasser for det ansøgte udbringningsareal kan det beregnes, om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Det er i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk angivet, hvor meget fosforoverskuddet eventuelt skal reduceres yderligere.

Alle udbringningsarealer ligger i oplande til fosforfølsomme Natura 2000-områder. Der foreligger fosfortal fra 2012 for størstedelen af arealerne.

Tabel 1 Definition af fosforklasser og fordeling af arealer på de enkelte fosforklasser.

Definition af fosforklasser		Areal i ha	Maks. fosforoverskud
Udrænet eller afvander ikke til Natura 2000 overbelastet med fosfor eller fosfortal mindre end 4	Fosforklasse 0	87,25	10,9 kg/ha/år
Dræned lerjorder med fosfortal på 4-6	Fosforklasse I	53,81	10,9 kg/ha/år
Lavbundsarealer med okkerklasse II eller derover	Fosforklasse II	4,24	2,0 kg/ha/år
Dræned lerjorder med fosfortal over 6	Fosforklasse III	54,70	0,0 kg/ha/år

Der er redegjort for, at der er fosforkrav til 112,75 ha (Tabel 1).

Fosforberegningen viser, at det fastlagte beskyttelsesniveau er opfyldt, og der er ikke behov for yderligere reduktion. Faktisk kunne der være tilført yderligere 0,6 kg eller 3,3 kg fosfor ifølge beregningen i husdyrgodkendelse.dk (afhængig af antal DE/ha). Der tilføres årligt 32,0 kg P/ha/år med husdyrgødningen, og der fra-føres gennemsnitligt 24,2 kg P/ha/år med afgrøderne. Beskyttelsesniveauet for fosfor overholdes idet der er beregnet et P-overskud/ha/år for ansøgt projekt på 7,8 kg P/ha/år. Der stilles et generelt vilkår til dokumentation for fosfortal mv.

Assens Kommune vurderer ikke, at der er grundlag for at skærpe fosforkravet i denne sag.

9.24 Bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag IV er opført et antal dyre- og plantearter, der er beskrevet som værende af betydning for EU-fællesskabet. I Danmark er der ca. 40 bilag IV-arter, blandt andet er der flagermus, markfirben og stor vandsalamander. Arterne kræver streng beskyttelse, hvorfor deres naturlige udbredelsesområder skal sikres mod forringelser. Dyrene må for eksempel ikke fanges ind, deres æg ikke indsamles, og deres yngle- og rasteområde må ikke ødelægges.

Denne beskyttelsespligt gælder også i forbindelse med kommunens meddelelse af tilladelse og/eller godkendelse jf. reglerne i husdyrloven. Kommunen skal vurdere og sikre, at en gennemførelse af det ansøgte ikke medfører ødelæggelse eller beskadigelse af arternes yngle- eller rasteområder.

Der er registreret Løvfrø (bilag IV-art) i et enkelt vandhul beliggende i området i umiddelbar tilknytning til udspretningsarealerne – umiddelbart nord for Åbanken. Det forventes på den baggrund sandsynligt, at der kan findes Løvfrøer i tilstødende vandhuller nær udspretningsarealerne, umiddelbart syd for Åbanken. Det er derfor positivt, at disse vandhuller sikres 10 meter dyrknings-, gødsknings- og sprøjtefrie bræmmer. Der stilles ikke vilkår om 10 meter dyrkningsfrie bræmmer, da disse er gældende ifølge anden lovgivning (Lov om Randzoner, Lov nr. 591 af 14/06/2011 med senere ændringer).

Det skal nævnes at der ikke sker ændringer af dyrkningsmetoder, der forringer vilkårene for yngle- og rasteområder. Det vurderes derfor, at der ikke er behov for at meddele særlige vilkår i denne forbindelse.

9.25 Bedst tilgængelig teknik

Jf. lovens formålsbestemmelse er et af kravene for at opnå godkendelse, at der er gjort overvejelser om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Forud for en § 12 godkendelse skal ansøger undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT. I ansøgningen skal der redegøres for følgende forhold:

1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
2. Foder
3. Staldindretning
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning.

9.25.1 Management

Fra ansøgningen: ” *Udarbejdelse af mark- og gødningsplaner med følgende gødningsregnskab i samråd med planteavlskonsulent med henblik på optimal udnyttelse af næringsstofferne og det mindst mulige tab af næringsstoffer til miljøet. Fordampning af ammoniak fra gyllebeholdere forhindres ved heri at etablere et tykt flydelag af halm på eksisterende beholdere hvormed der føres logbog. På de nye beholdere etableres fast teltoverdækning.*

Fodring af svinene optimeres løbende sammen med konsulent, så mest mulig af de tilførte næringsstoffer omsættes til produktion og mindst muligt tabes og går ud af stalden som husdyrgødning”.

Assens Kommune stiller vilkår om indsendelse af beredskabsplan senest tre måneder efter godkendelsen er taget i brug.

9.25.2 Foder

Fra ansøgningen: ” *I ansøgt vil der på sigt blive blandet tørfoder på ejendommen i den nye foderlade, som tilgodeser såvel miljøbelastningen som hensynet til dyrenes fysiologiske behov. Begrænsning af kvælstof- og fosforudskillelsen med husdyrgødningen ved hjælp af fasefodring med blandinger, hvis protein- og fosforindhold successivt justeres i forhold til grisenes alder og behov.*

Fosfor BAT-niveau jf. Vejledende emissionsgrænseværdier

302,32 DE søer x 23 kg P/DE =	6.953,36 kg P ab lager
210 DE smågrise x 27,8 kg P/DE =	5.838,00 kg P ab lager
27,78 DE slagtesvin x 20,5 kg P/DE =	569,49 kg P ab lager
Samlet fosfor BAT-niveau	13.360,85 kg P ab lager

Ved hjælp af tiltag på fosfor hos søerne til 4,6 g P/FE bliver der samlet 13.348,30 kg P ab lager i ansøgt (Scenarie 1 og 2). Det resulterer i maks. 6.825 kg P ab dyr fra søerne (herved skal der ikke foretages foderkorrektio n på smågrise og slagtesvin/polte) eller 13.111 kg P ab dyr fra det samlede anlæg.

På grund af fosforkravet på arealerne ved udbringning af 1,4 DE/ha er der i scenarie 3 og 4 foretaget yderligere fosforkorrektion på anlægget til maks. 12.451 kg P ab dyr fra det samlede anlæg (4,50 g P/FE til søerne, 5,1 g P/FE til smågrisene og 4,45 g P/FE til slagtesvinene). Gram fosfor/FE er ikke bindende så længe kg P ab dyr er overholdt. De øvrige værdier til beregning af P ab dyr er normtal 2012/13: 1535 FE/årsso, 28,1 grise/årsso, smågrise 7,3-32 kg 1,96 FE/kg tilvækst og slagtesvin 32-107 kg 2,85 FE/kg tilvækst.

P ab dyr beregnes efter følgende ligninger.

$P \text{ ab dyr pr. årsso} = (FE \text{ pr. årsso} \times g \text{ fosfor pr. FE}) / 1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$

$P \text{ ab dyr pr. smågris} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ fosfor pr. FE} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0049 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$

$P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ fosfor pr. FE} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$

Assens Kommune vurderer, at beregningen viser, at det vejledende BAT-niveau for fosfor er overholdt med det ansøgte. Der stilles derfor ikke skærpede vilkår til reduktion af fosfortab.

9.25.3 Bedste tilgængelige staldteknologi

Fra ansøgningen: "BAT-niveauet for stald og lager er beregnet jf. Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Miljøstyrelsen, maj 2011.

BAT-niveau

Stald	Gulvtype	Års- dyr/prod.	Emissionsværdi, kg N pr. års- dyr eller produceret	Emissionsniveau, kg N pr. år
Eksisterende so- og smågrisestald	Diegivende, kassesti, delvis spaltegulv	500	0,75	375,00
	Drægtige, løsgående, delvis spaltegulv (renoveret)	500	1,74	870,00
	Smågrise, delvis spaltegulv	16.500 (7,3-32 kg)	0,043 x 1,003	711,63

	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	140 (32-107 kg)	0,31	43,40
	Slagtesvin, 25-49 % fast gulv	140 (32-107 kg)	0,36	50,40
Ny Løbe-/ drægtigheds- stald	Drægtige, løsgående, delvis spaltegulv	800	1,74	1.392,00
Ny farestald	Diegivende, kassesti, delvis spaltegulv	800	0,75	600,00
Ny smågrise- stald	Smågrise, delvis spaltegulv	25.500 (7,3-32 kg)	0,0366 x 1,003	936,10
Ny poltestald	Slagtesvin, 50-75 % fast gulv	720 (32-107 kg)	0,30	216,00
Samlede emissionsniveau				5.194,53

Søer

Eksisterende farestald, kassesti, delvis spaltegulv: 0,75 kg N/årsso

Nye og renoverede stalde med 302,32 DE søer:

$2,53 - (((2,53-2,12)/(750-250)) \times (302,32 \text{ DE} - 250 \text{ DE})) = 2,49 \text{ kg N/årsso}$

Fordeles med hhv. 0,7 og 0,3 i hhv. drægtigheds- og farestald.

Smågrise

Vægtkorrektion for 7,3-32 kg: (Referenceligning for N ab dyr med aktuelt vægtinterval i år 2012/13) / (referenceligning for vægtintervallet 7,4-32 kg i år 2012/13) $((32-7,3) \times (13,01 + 0,1770 \times (32+7,3))) / ((32-7,4) \times (13,01 + 0,1770 \times (32+7,4))) = 1,003$

Eksisterende smågrisestalde med delvis spaltegulv: 0,043 kg N/smågris (7,4-32 kg)

Nye smågrisestalde (under 250 DE smågrise): 0,0366 kg N/smågris (7,4-32 kg)

Slagtesvin

Eksisterende slagtesvinestalde, 25-49 % fast gulv: 0,36 kg N/slagtesvin (32-107 kg)

Eksisterende slagtesvinestalde, 50-75 % fast gulv: 0,31 kg N/slagtesvin (32-107 kg)

Nye slagtesvinestalde (under 210 DE): 0,30 kg N/slagtesvin (32-107 kg)

BAT-niveau hvis hele anlægget regnes som nye stalde:

1.300 søer x 2,49 =	3.237,00 kg N/år
42.000 smågrise x 0,0366 x 1,003 =	1.541,81 kg N/år
1.000 slagtesvin x 0,30 =	300,00 kg N/år
Emissionsniveau beregnet som nye stalde	5.078,81 kg N/år

Der er 115,72 kg N/år til forskel på BAT beregningen med normtal for eksisterende stalde og alt som nye stalde.

Ved en fordeling af gylle med 85 % på ejendommen og overdækning af de to nye gyllebeholdere, samt 18 % ammoniakreduktion vha. gyllekøling i nye drægtigheds-, fare- og smågrisestald er ammoniakemissionen i ansøgt 5.080,11 kg N/år.

Assens Kommune vurderer, at det beregnede BAT-niveau er i overensstemmelse med det vejledende BAT-niveau meldt ud fra Miljøstyrelsen. Assens Kommune finder ikke grundlag for at stille krav udover det vejledende niveau.

Gyllekøling

Fra ansøgningen: "Ved gyllekøling uden linespil med en køleeffekt på 20W/m² bliver ammoniak reduceret med 18 %. Ved i alt 2.000 m² spaltegulv i de tre nye stalde drægtigheds-, fare- og smågrisestald bliver varmpumpens køleeffekt 20W/m² x 2.000 m² = 40 kW. Dermed skal varmepumpen årligt lever en køleydelse på 350.500 kWh (det er ikke strømforbruget). Ved en varmepumpe på 50 kW skal anlæggets driftstid være 40 kW/50 kW x 8760 t/år = 7.008 timer/år = 9,7 måneder. Dette er forudsat 2.000 m² spaltegulv i de tre nye stalde drægtigheds-, fare- og smågrisestald.

Der er ikke indregnet gyllekøling i den nye poltestald".

Assens Kommune vurderer, at etablering af gyllekøling med den beregnede effekt på ammoniakemissionen er medvirkende til, at det beregnede BAT-niveau kan opnås. Der stilles vilkår om drift og effekt af gyllekølingsanlægget. Assens Kommune finder også, at det anførte hensyn til at kunne udnytte overskudsvarmen er en vigtig parameter, såvel miljømæssigt som økonomisk. Assens Kommune er derfor enig i, at der ikke skal stilles krav om gyllekøling i større del af anlægget end det ansøgte.

9.25.4 Forbrug af vand og energi

Fra ansøgningen: "I nudrift varmes staldene op med oliefyr, det vil blive suppleret af overskudsvarmen fra gyllekøling i ansøgt drift, derfor forventes det at olieforbruget falder.

Energiforbrug	Før	Efter
• El	130.000 kWh	1.100.200 kWh
• Fyringsolie	8.000 l	2.000 l

Normtal for nudrift

500 årssøer x 380 kWh/årso =	190.000 kWh
13.000 smågrise x 10 kWh/smågris =	130.000 kWh
<u>280 slagtesvin x 11 kWh/slagtesvin =</u>	<u>3.080 kWh</u>
I alt	323.080 kWh

Normtal for ansøgt

1.300 årssøer x 380 kWh/årso =	494.000 kWh
42.000 smågrise x 10 kWh/smågris =	420.000 kWh
<u>1.000 slagtesvin x 11 kWh/slagtesvin =</u>	<u>11.000 kWh</u>
I alt	925.000 kWh

Kilde: Håndbog for Svinehold, 2007.

Herudover kommer energiforbruget til gyllekøling på ca. 175.200 kWh. Dermed et samlet forventet energiforbrug på 1.100.200 kWh i ansøgt.

Energibesparende foranstaltninger

De væsentligste strømforbrugende aktiviteter er i forbindelse med gyllekøling, ventilation, foderblanding, korntørring samt belysning.

Strømforbruget i nudrift som primært er til ventilation og belysning vidner om, at der er taget højde for energirigtige løsninger, idet forbruget ligger væsentligt under normtal. I ansøgt må vi forvente en stigning i energiforbruget pr. dyreenhed, fordi der også skal etableres gyllekøling og foderfremstilling. Derfor er der i ansøgt holdt fast i normtallene for forventet energiforbrug.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperatur i staldene og el-forbruget.

Montør efterser og justerer oliefyret og kommende gyllekølingsanlæg en gang årligt med henblik på at få den mest effektive og mindst forurenende forbrænding af olien.

Olieforbruget vil sandsynligvis falde i ansøgt i forbindelse med etablering af gyllekøling, men det er usikkert, om gyllekølingsanlægget kan levere den fornødne varme i de kolde vintermåneder.

Energiforbruget registreres i forbindelse med årsregnskab”.

Der stilles vilkår om overvågning af elforbrug.

Fra ansøgningen: ”**Vandforbrug**

Før **Efter**
Vandforbrug: 6.400 m³ 26.153 m³

Normtal for vandforbrug i nudrift er i alt 8.946 m³

	Drikkevand [m³/år]	Vandspild [m³/år]	Rengøringsvand [m³/år]
Årssøer	4.335	0	170
Smågrise	3.640	260	260
Slagtesvin	255	20	6
I alt	8.230	280	436

Normtal for forventet vandforbrug i ansøgt i alt 26.153 m³

	Drikkevand [m³/år]	Vandspild [m³/år]	Rengøringsvand [m³/år]
Årssøer	11.271	0	442
Smågrise	11.760	840	840
Slagtesvin	910	70	20
	23.941	910	1.302

Kilde: Håndbog for Svinehold, 2007

Vandbesparende foranstaltninger

Dyrene har adgang til drikkevand over krybber eller via drikkebrug for at minimere vandspildet.

Bedriftens drikkevandsinstallationer observeres i forbindelse med dagligt tilsyn med henblik på at undgå spild. Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst mulig. Service tilkaldes, hvis der er behov for det.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Forbruget opgøres i forbindelse med årligt driftsregnskab.

Det synes ikke muligt at foretage yderligere vandbesparende foranstaltninger, da det ikke vurderes at der forbruges mere end nødvendigt.

Ifølge BREF anvendes der således BAT, da staldene rengøres med højtryksrensere, der foretages regelmæssig kontrol af drikkevandsinstallationerne, vandforbruget registreres og lækager i vandsystemet findes og udbedres”.

Der stilles vilkår om logbog over vandforbrug

9.25.5 Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Den eksisterende gyllebeholder drives med naturligt flydelag og den lovpligtige logbog føres. De nye gylleholdere forsynes med fast overdækning i form af telte. Effekten af overdækning af de to nye gylleholdere er 235,04 kg N/år mindre end nudrift, ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk.

9.25.6 Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Gylleudbringning sker med slæbeslanger og nedfældes hvor det er lovpligtigt. Der køres ikke på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Udbringningen af husdyrgødning følger de generelle reglerne for udbringningstidspunkter. F.eks. forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage, samt krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstypen, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

9.26 Affald og kemikalier

Brændbart affald (plastic, sække o. lign.) opsamles i container på ca. 8 m³ og bortskaffes via en privat affaldsordning, i dag er det til Marius Pedersen. Se placering af container på anlægstegning. Størrelse og afhentning tilpasses efter behov.

Andet landbrugsaffald afleveres til kommunal modtagestation/genbrugsplads eller jernhandler. Spildolie og kemikalier håndteres ikke på ejendommen.

Veterinærmedicinsk affald (EAK-Kode 18 02 00) opbevares i køleskab og lukkede affaldsbeholdere i forrummet. Ca. 300 liter pr. år afleveres til kommunal modtagestation.

Der håndteres begrænset mængde veterinære lægemidler (EAK-Kode 18 02 00) efter aftale med dyrlæge. De opbevares forsvarligt i stald, og eventuelle rester returneres til dyrlægen.

9.27 Afledning af tagvand

I forbindelse med forannonceringen er der indkommet 2 henvendelser omkring afledning af tagvand fra det eksisterende og det ansøgte staldanlæg. Henvendelserne kommer fra to nabomatrikel ejere, som primært er bekymret for at de eksisterende dræner ikke kan tage alt det regnvand der vil komme fra den noget større tagflade efter udvidelsen af staldanlægget.

Afledningen af tagvand indgår i sagsbehandlingen af ansøgningen, og ved udvidelse af landbrugsbyggeri der resulterer i over en fordobling af tagarealet kræver ofte at der etableres en eller anden form for forsinkelse af regnvandet.

Der er derfor stillet vilkår om at afledning af tagvand fra nye stalde skal drøftes med Team Jord og Vand, Assens Kommune (jordvand@assens.dk eller 64747511) inden etablering og udnyttelse af denne miljøgodkendelse.

10. Ophør

Ved ophør af produktionen vil stalde blive tømt og rengjort. Der stilles vilkår om tømning af stalde og udbringning af gødningsrester.

11. Alternative muligheder

Der er ikke oplyst alternative muligheder. Det må derfor antages, at hvis det ansøgte ikke kan gennemføres, så vil den eksisterende produktion fortsætte.

Da det ansøgte kan etableres i tilknytning til eksisterende bygninger i forhold til afstands-krav til naboer og samtidig er foreneligt med hensynet til natur og landskab, er der ikke overvejet alternative placeringer.

12. Sammendrag

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres, som beskrevet i ansøgningen og denne redegørelse.

I godkendelsen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger og vurderingen til særlov for den pågældende drift. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle miljølovgivning efter ibrugtagning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af virksomheden.

13. Partshøring og offentlighed

Assens Kommune har orienteret beboere indenfor det beregnede lugtkonsekvensområde om den indkomne ansøgning. Lugtkonsekvensområdet er beregnet ifølge FMK til at være ca. 800 meter (ansøgt drift). Ansøgningen har været forannonceret i Lokalavisen Assens og offentliggjort på Assens Kommunes hjemmeside i 14 dage. Udkastet til miljøgodkendelsen sendes i 6 ugers høring fra den 9. april 2013 til den 30. april 2013.

Det ansøgte projekt er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 12, stk. 2. Assens Kommune vurderer, at projektet med de tilpasninger, der fremgår af miljøvurderingen og vilkårsafsnittet ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet. Dette udkast annonceres i Lokalavisen Assens og offentliggøres på www.assens.dk med en klagefrist på 6 uger til at komme med bemærkninger. Efter høringsperioden for udkastet justeres godkendelsen og den endelige godkendelse annonceres med en klagefrist på 4 uger.

Ina Maria Hansson
Natur- og Miljømedarbejder, Biolog

